

Gemeente Zuidplas
t.a.v. dhr van der Staaij
In cc verzonden naar de fractievoorzitters
Raadhuisplein 1
2914 KM Nieuwerkerk aan den IJssel

Datum: 4 mei 2026
Betreft: Samen voor een sterk sociaal domein in Zuidplas

Geachte heer van der Staaij,

Met belangstelling volg ik, als directeur-bestuurder van Stichting ZO!, de coalitievorming in onze gemeente. Graag geef ik u vanuit onze uitvoeringspraktijk in het sociaal domein enkele overwegingen mee die van belang zijn voor de keuzes die u de komende periode maakt.

Dagelijks werken onze professionals en vrijwilligers samen met inwoners aan oplossingen die ertoe doen. Wat wij zien, is dat de druk op de zorg toeneemt, terwijl tegelijkertijd steeds duidelijker wordt dat duurzame oplossingen niet primair in zwaardere zorg liggen, maar juist in het versterken van welzijn en de sociale basis.

Ook in Zuidplas zien wij deze ontwikkeling scherp terug. De gemeente groeit, de bevolking vergrijsd en de problematiek van inwoners wordt complexer. Tegelijkertijd verschuiven steeds meer opgaven van het medische cq zorg domein naar het sociale domein. Dit leidt tot een grotere instroom in Wmo en jeugdhulp, terwijl personeel schaars is en de uitvoeringsdruk toeneemt. Aanmeldlijsten lopen op met het risico dat problemen verergeren voordat passende ondersteuning wordt ingezet.

Juist in deze context is het van belang om vast te houden aan een heldere koers. Als we erin slagen om ondersteuning dichterbij inwoners te organiseren, uit te gaan van wat mensen zelf en met hun netwerk kunnen, en tijdig lichte en laagdrempelige hulp in te zetten, kunnen we voorkomen dat problemen escaleren. Dat vraagt om een sterke sociale basis in wijken en dorpen, met toegankelijke voorzieningen, ruimte voor ontmoeting en aandacht voor vroegsignalering. Daarmee wordt niet alleen de kwaliteit van leven van inwoners vergroot, maar wordt ook de druk op zwaardere en duurder zorg duurzaam verminderd.

Het vraagt daarnaast om een bewuste keuze om wachttijden en aanmeldlijsten actief terug te dringen. Niet alleen door meer capaciteit, maar juist ook door slimmer te organiseren, processen te verbeteren en de samenwerking tussen welzijn en zorg te versterken. Door integraal te werken en schotten te doorbreken, kunnen inwoners sneller en passender worden geholpen.

Bezuinigen of financiële stagnatie op deze basis lijkt op korte termijn wellicht aantrekkelijk, maar is op langere termijn aantoonbaar ondoelmatig. Het is in die zin *penny wise, pound foolish*: besparen op preventie en welzijn leidt tot hogere kosten in de zorg en dus ook voor de gemeente en tot grotere maatschappelijke problemen. Tegelijkertijd hebben wij alle begrip voor de financiële uitdagingen waar de gemeente momenteel voor staat. Juist daarom denken wij graag mee over oplossingen die niet alleen kosten beheersen, maar ook daadwerkelijk effect hebben.

Innovatie kan hierin een belangrijke rol spelen. Door slimmer te werken, gebruik te maken van data en nieuwe technologieën en ruimte te bieden aan vernieuwing, kunnen we de effectiviteit van ondersteuning vergroten en de druk op professionals verlagen. Dit vraagt wel om investeringen en om de bereidheid om anders te organiseren en te sturen.

Een sterke en toekomstbestendige uitvoering is daarbij essentieel. Stichting ZO! vervult als toegang tot het sociaal domein en als uitvoerder van zowel wettelijke taken als preventie en voorliggende (welzijns)voorzieningen en activiteiten een centrale rol voor inwoners van Zuidplas. Wij zijn de plek waar vragen samenkomen, waar de verbinding tussen preventie en zorg daadwerkelijk wordt gelegd en die samen met partners in het sociaal domein de sociale basis

sterker maakt. Niet voor niets heeft u Stichting ZO! in de visie op het sociaal maatschappelijk domein in het hart van het 'achtje van Zuidplas' geplaatst. Om deze rol goed te kunnen blijven vervullen, is verdere doorontwikkeling noodzakelijk — niet alleen van onze organisatie, maar nadrukkelijk ook van de samenwerking met de gemeente. Een gelijkwaardige samenwerking, met duidelijke kaders en vertrouwen in professionals, is cruciaal om gezamenlijk resultaten te behalen.

Daarbij zijn randvoorwaarden zoals passende huisvesting en voldoende organisatorische slagkracht geen bijzaak, maar bepalend voor het succes. De huidige huisvesting belemmert de kwaliteit van dienstverlening, doet geen recht aan de noodzakelijke professionaliteit en beperkt de toegang tot gesprekken voor inwoners in de 5 kernen. Tegelijkertijd zorgen personeelstekorten en toenemende werkdruk voor kwetsbaarheden in de uitvoering, met het risico op verdere groei van wachttijden. Investeren in een robuuste en goed gefaciliteerde organisatie is daarom een noodzakelijke stap om de ambities waar te maken.

De opgaven waar Zuidplas voor staat vragen om keuzes die verder kijken dan de korte termijn. Door nu te investeren in de sociale basis, in preventie, in een sterke uitvoering en in innovatie, legt u een fundament onder een veerkrachtige samenleving waarin inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en met kwaliteit van leven kunnen meedoen.

De kracht van Zuidplas ligt in de gemeenschap: in inwoners die naar elkaar omkijken en in de bereidheid om samen verantwoordelijkheid te nemen. Als Stichting ZO! zetten wij ons dagelijks in om deze kracht te versterken en zichtbaar te maken.

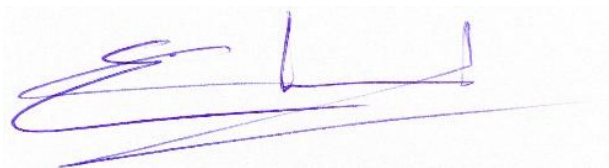
Graag doen wij dan ook een oproep aan u: kies in het coalitieakkoord expliciet voor een koers waarin welzijn en preventie leidend zijn, waarin de uitvoering wordt versterkt en waarin ruimte is voor vernieuwing. Wij staan vanzelfsprekend klaar om samen met u deze koers verder vorm te geven. En uiteraard ben ik zeer bereid om hierover zowel tijdens als na het formatieproces het gesprek aan te gaan.

De keuzes die nu worden gemaakt, bepalen niet alleen de financiële ruimte van morgen, maar vooral de kwaliteit van leven van onze inwoners in de komende jaren. Investeren in de sociale basis is geen zachte keuze, maar een harde noodzaak. Het vraagt bestuurlijke moed om juist nu te kiezen voor wat op lange termijn werkt. Wij doen een dringend beroep, niet alleen op de formerende partijen maar op alle partijen, om die keuze te maken — in het belang van alle inwoners van Zuidplas.

Samen maken we samen leven in Zuidplas mooier!

Ik wens u veel wijsheid en succes in de verdere onderhandelingen en zie uit naar een voortzetting van de samenwerking.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ed Lugthart', written over a horizontal line.

Ed Lugthart

Directeur-bestuurder